

Inleiding stelling:

Zonder in te gaan op het stikstofdossier zelf, zorgen de gevolgen ervan echter voor een tweestrijd tussen verschillende belangrijke maatschappelijke thema's kunnen opleveren, waaronder milieu en dierenwelzijn. Uit lopend onderzoek blijkt echter al dat de ammoniakuitstoot bij trager groeiende vleeskippen gemiddeld drie keer zo hoog is dan bij conventionele vleeskippen. Niet alleen bij vleeskippen, ook bij leghennen stelt zich dit issue. Zo zou bij de legsector, die slechts een zelfvoorzieningspercentage heeft dat flirt met de 100%, een uitfasering van de verrijkte kooi in België (37%, 2022) onze zelfvoorzieningsgraad kunnen doen kelderen naar \pm 63%. Verrijkte kooi bedrijven zouden namelijk niet kunnen overschakelen, want een alternatievere huisvesting gaat gepaard met een factor 2 tot 3 wat de N-uitstoot betreft, los van de uitstoot van fijn stof dat met een factor 12 (PM10) zou toenemen en zelfs met factor 19 voor PM 2,5.

Stelling 1: Er dienen uitzonderingen te komen voor die situaties waarbij de zelfvoorzieningsgraad in het gedrang komt.

Akkoord - De bemoeienissen door de overheid gaan steeds verder en verder, de kweekvoorwaarden tussen landen (zelfs binnen Europa) worden ook groter en groter. Kooisystemen worden hier afgebroken om terug opgebouwd te worden in Roemenië of Oekraïne.

Akkoord - Omdat ons land niet zelfvoorzienend is wordt ons tekort alleen maar vergroot door bijkomende regelgeving. Ons inziens kan deze slechts afgedwongen worden als alle Europese lidstaten aan dezelfde criteria voldoen. Import kan slechts als ook deze goederen voldoen aan de vereisten. Dus nee, geen volledige uitfasering van verrijkte kooien, als er aan bovenvermelde standpunten niet wordt gewerkt.

Akkoord - Er is met het huidige stikstofdecreet gekozen voor een generiek beleid dat focus legt op het reduceren van emissies. Er is daarbij een uitzondering voorzien voor diercategorieën waar geen erkende technieken voor bestaan, net vanuit de logica dat het productiepotentieel van onze veehouderij niet gedecimeerd kan worden. Daarenboven moeten we, wat we vandaag al doen voor de reductiedoelstellingen, ook in het vergunningenbeleid inzetten op emissies ipv. deposities. Onder meer via de techniek van het extern salderen moet het daardoor mogelijk zijn om bedrijfsontwikkelingen toe te staan binnen een algemene daling van emissies. Tenslotte moeten we, zoals ook beschreven staat in het stikstofdecreet, de haalbaarheid van bepaalde natuurdoelen in balans met hun socio-economische impact in vraag stellen. Daarvoor moet de Vlaamse regering, in samenspraak met

andere lidstaten, voor een herziening van onze speciale beschermingszones pleiten bij de Europese commissie.

Niet akkoord - Er is geen nood aan uitzonderingsbeleid dat boeren gevangen houdt in een landbouwmodel waarbinnen ze nauwelijks rondkomen van hun werk. Groen wil boeren juist ondersteunen in de transitie richting meer duurzaamheid en dierenwelzijn. In dat model krijgen boeren eerlijke prijzen voor duurzame producten.

We pleiten ervoor dat tegen 2028 kooisystemen gebannen worden. Kippen horen niet thuis in kooisystemen en zelfs verrijkte kooisystemen zijn geen oplossing voor de problemen met betrekking tot dierenwelzijn of milieu. Zowel het Vlaamse regeerakkoord als de beleidsnota Dierenwelzijn spreken over een uitfasering van kooisystemen voor legkippen. De Europese Commissie steunde het burgerinitiatief 'End of the Cage Age' en zal in de toekomst strengere regels opleggen, maar daar hoeft niet op gewacht te worden. Landen als Oostenrijk, Nederland en Duitsland hebben zelf al een einddatum opgelegd. Wallonië mikt op een uitfasering tegen 2028. Groen stelt voor dat Vlaanderen zich daarbij aansluit.

Akkoord - Wij pleiten voor een bredere visie op landbouw. Daarom willen we de volgende legislatuur werk maken van een "landbouwvisie 2050". Binnen die visie moeten we duidelijk aangeven waar we naartoe willen met de landbouw in Vlaanderen, en daarbij alle regelgeving en doelstellingen holistisch bekijken.

De eerste opdracht van onze land- en tuinbouwers is en blijft de productie van voedsel. Dat moeten ze natuurlijk wel kunnen doen in een context die zowel economisch rendabel als ecologisch opportuun is, waarbij de landbouwer een eerlijke prijs krijgt. Men moet stoppen met landbouw en klimaat ten opzichte van elkaar uit te spelen. De landbouwer zal echter geen groene keuze maken met een rode bankrekening, maar het klimaat zal ook geen vooruitgang boeken zonder een shift in de landbouw (waarbij het GLB een belangrijke factor vormt). De stortvloed aan Europese regelgeving verhindert echter dat de landbouwer het zout op de patatten verdient. We pleiten daarom voor een realistisch klimaat- en milieubeleid op Europees niveau, waarbinnen de landbouwers kunnen ondernemen en het milieu wordt verzorgd. Dat zal een én-én verhaal zijn, waarbij agro-ecologische landbouw een rol speelt, maar ook de grootschalige landbouw verdient ruimte in Vlaanderen.

We moeten ook inzetten op korte keten, groenblauwe dooradering, innovatie, en een level playing field tussen onze producenten en importeurs.

De vraag omtrent zelfvoorziening zal daarbij zeker ook spelen in het licht van de geopolitieke omstandigheden, en die vraag moet binnen een groter kader worden geplaatst. We kunnen niet voor elk product zelfvoorzienend zijn, want daar hebben we noch de ruimte (zowel op vlak van grond als ecologisch) voor in Vlaanderen, noch de juiste klimatologische omstandigheden. Zo zullen we hier niet snel zelfvoorzienend zijn voor wat soja betreft of cacao.

De vraag of er dus uitzonderingen moeten komen wanneer de zelfvoorzieningsgraad in gedrang komt, kunnen we dus beantwoorden met “ja, maar alleen voor de producten die binnen de landbouwvisie zijn geselecteerd als cruciaal”. Dat vergt een hele studie alvorens die bepaald kunnen worden. Of specifiek kippen daarbij zitten, kunnen we op dit moment niet beantwoorden.

We zetten hier meteen (en eenmalig) onze joker in omdat ‘zelfvoorzieningsgraad’ in de praktijk een moeilijk toepasbaar criterium is en het nog maar moet blijken of dit de juridische toetssteen als mogelijk criterium doorstaat. Bovendien is het gevaar groot dat dit principe tegen de sector kan worden gebruikt wanneer het omgekeerde het geval is en de zelfvoorzieningsgraad overschreden wordt. Is dat dan een grond om vergunningen te weigeren? Dit lijkt ons dus niet de aangewezen parameter. Maar het spreekt voor zich dat het niet de bedoeling kan zijn om een situatie dermate streng te reglementeren dat het als pervers neveneffect met zich zou brengen dat we onvoldoende zelfvoorzienend en dus aangewezen worden op import vanuit het buitenland, mogelijks van producten die minder eco-efficiënt worden geproduceerd.

Niet akkoord - De zelfvoorzieningsgraad moet voor ons ruimer bekeken worden dan louter op Vlaams of zelfs Belgisch niveau. Dierenwelzijn is voor ons een belangrijk gegeven. Verrijkte kooien zijn thans zowel in Nederland als in Wallonië verboden, om redenen van dierenwelzijn. Wij denken dat Vlaanderen moet volgen, uiteraard met een geleidelijke uitfasering zoals dat ook in Nederland en Wallonië het geval was. De sector moet daarbij door de overheid ondersteund worden om de transitie in goede banen te leiden.

Akkoord - Meer dan ooit is, in deze ‘woelige’ tijden, onze zelfvoorzieningsgraad van uitermate groot belang voor onze maatschappij. In uitzonderlijke tijden moeten ook uitzonderlijke maatregelen kunnen genomen worden. Deze beslissingen zijn niet

altijd evident maar wel te verantwoorden voor wie de moed heeft om ze te nemen. Zeker als de wetenschappelijke argumenten voor de hand liggen.

Geur, die een subjectief gegeven is, hangt in de hedendaagse maatschappij als het zwaard van Damocles boven de landbouwsector. In februari 2024 verscheen er een aangepaste beoordeling omtrent geurhinder bij veehouderijen. Echter zijn verschillende opgenomen zaken ruim omvattend waarbij, opnieuw, de rechtszekerheid van bedrijven in het gedrang zou komen. Het is een evidentie dat bij een uitbreiding van aantal dieren, een geheel nieuwe stal of een wijziging van diercategorie die een stijging van de geuremissie veroorzaakt de vergunningsaanvraag een geurstudie moet bevatten. Het kan echter niet zijn dat iemand die zijn dak vernieuwt, een warmtewisselaar plaatst als AEA-techniek, zijn bestaande vergunning wil verlengen alsook dit moet kunnen voorleggen.

VOORUIT **Niet akkoord** - Willen we onze natuur herstellen en de biodiversiteitscrisis afwenden, zal het nodig zijn om ingrijpende maatregelen te nemen met betrekking tot onze veestapel. Daarbij hebben wij ook aandacht voor de rentabiliteit van de landbouwsector en onze strategische autonomie. Maar die strategische autonomie moet men bekijken op het niveau van de Europese Unie, niet op dat van Vlaanderen. Vlaanderen heeft - na een aantal provincies in Nederland - de hoogste veedichtheid van heel Europa. De EU moet instaan voor zijn voedselvoorziening, maar dat betekent niet dat alle kippen of varkens uit Vlaanderen moeten komen. Daarom voorzien we geen uitzondering.